

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

اقتصاد عشایری

نویسنده: مسلم یزدانی

استاد راهنما: محمد آهنچی

استاد مشاور: منوچهر زندی حقیقی، علی قنبری

سال تحصیلی: بهمن ۱۳۶۹

توصیفگر: ۲۹۵ ص. : جدول ، نمودار . شماره بازیابی ۲۴ الف.

واژگان کلیدی: ایلات و عشایر / وضع اقتصادی / ایران

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر ، بررسی مسائل و مشکلات اقتصادی موجود در جامعه عشایری و ارائه راه حل های مناسب است ، بنابراین ، پژوهش حاضر سعی دارد به سوالات مختلفی چون : آیا وضعیت فعلی زندگی عشایر مطلوب است ؟ آیا درآمد عشایر برای زندگی کافی است؟ آیا عشایر از نظر بهداشت ، آموزش و سایر امکانات در وضعیت مناسبی قرار دارند؟ آیا ویژگیهای اقتصادی در جامعه عشایری منحصر به فرد است؟ و ... پاسخ دهد. روش تحقیق در رساله حاضر روش کتابخانه ای است . تحقیق حاضر در پنج فصل تنظیم شده است. فصل اول ، اختصاص به کلیات دارد و مواردی چون تعریف موضوع ، تاریخچه ، سوالات تحقیق و غیره در این بخش بیان شده است. در فصل دوم ، موضوع

دامداری بررسی شده است ، دام عشایری ، مراتع، متوسط سرانه دام در خانوار ، میزان تلفات دام ، نقاط قوت و ضعف دامداری عشایری و ... مهمترین مباحث این فصل را تشکیل می دهند. فصل سوم که اختصاص به سایر فعالیتهای تولیدی و در آمدی عشایر دارد ، به مواردی چون ویژگیهای اقتصادی ، زراعت عشایری ، صنایع دستی ، کارگری و مزدوری و نیز نظام مبادله ای می پردازد. نقش شرایط اقتصادی در اسکان و یا کوچ عشایر ، موضوع فصل چهارم می باشد و بالاخره توسعه اقتصادی و جامعه عشایری ، نتایج تحقیق و توصیه ها در فصل پنجم ارائه شده اند.

یافته های حاصل از تحقیق نشان میدهد ، عشایر در زندگی خود دارای ویژگیهای منحصر به فرد در ساخت اجتماعی می باشند که لازمه برنامه ریزیهای موفق برای طی دوره انتقالی ، شناخت دقیق این ویژگیها و نهایتاً تزریق داروی مناسب با بافت اجتماعی حاکم در آن می باشد. ویژگیها جامعه عشایری ، آنها را از دو جامعه شهری و روستایی متمایز می کند. به علت مصالحه زندگی عشایر با طبیعت ، به تناسب شرایط محیطی و طبیعی ، افکار معیشتی آنها با هم متفاوت است. دلیل اصلی زندگی کوچگرانه عشایر ، فقدان ابزار و وسائل لازم برای انطباق زندگی انسان و زیست دام با طبیعت است و کوچ به عنوان تنها وسیله و ابزار انتخاب شده است. انحصارات اقتصادی در درون اقتصاد عشایری با ملاک مالکیت بر دام تحقق می یابد . تعلیف بیش از حد مراتع ، باعث از بین رفتن و یا ضعیف شدن گیاهان مرغوب در مرتع شده است. استقرار اسکان ، به عنوان نظامی جدید در جامعه ایلی ، تغییراتی اساسی را می طلبد . فقر فرهنگی از عمده ترین مشکلات جامعه عشایری است ، این فقر آنچنان خطرناک است که با سلامت و یا عدم سلامت اجرای هر طرح عجین شده است. در پایان تحقیق پیشنهادهای برای حل مشکلات عشایر ، به عنوان محرومترین قشر جامعه کشور ، ارائه شده است.